

Sulama işinde kullanılan arazözlere, çalışmadığı veya eksik çalıştığı günlerde de ödeme yapılması

5. Daire, 99/298, T. 15.3.2018

Sulama işinde kullanılan arazözlere, çalışmadığı veya eksik çalıştığı günlerde de ödeme yapılması

..... Ltd. Şti. yükleniminetarihinde pazarlık usulü ile ihale edilenTL Sözleşme Bedelli “..... Hizmet Alımı İşi” nde, sulama işinde kullanılan arazözlere, çalışmadığı veya eksik çalıştığı günlerde de ödeme yapılması sonucundaTL kamu zararına sebebiyet verildiği hususu ile ilgili olarak;

İşe ait Teknik Şartnamenin “araç – gereç” başlıklı 4’üncü maddesinin (b) bendinde; Refüj ve kaldırımların sulanması için 21 adet 2014 model ve üzeri 15 ton kapasiteli sulama arazözü çalıştırılacaktır. Bu arazözlerin 15 adeti şehir içinde, 6 adeti de ilçelerde çalışacaktır. Şehir içinde çalışacak 15 arazözün; 10 adeti günde 16 saat, 5 adeti de günde 8 saat çalışacaktır. İlçelerde çalışacak olan 6 arazözün 3 adeti günde 8 saat, 3 adeti de günde 16 saat çalışacaktır. Arazözler 2014 model ve üzeri, motopomplu ve itfaiye tertibatlı olacaktır. Ayrıca tüm araçlarda tank üzerindeki su seviyesini denetleyebilmek için bir su seviye göstergesi bulunacaktır. Araçlar saatlik üzerinden çalışacaktır. Ödemelerde idarenin tespit ettiği puantaj dikkate alınacaktır. Araçların

çalıştırılmaması halinde saatlik ücreti ödenemeyecektir. Çalışacak tüm araçların her türlü akaryakıt, bakım, onarım, trafik sigortası, sürücülerin ücretleri, SSK primleri, vergi, işsizlik sigortası primleri vb. ödemeler yükleniciye aittir. Yüklenici ayrıca çalıştırmayı taahhüt ettiği araçların MTV, zorunlu trafik sigortası vb. yükümlülüklerin yerine getirilmesini sağlamak zorundadır. Tüm sigorta giderleri, trafik cezaları vb. tüm giderler yükleniciye aittir. Tüm araçlarda araç takip sistemi bulunacaktır. Araç takip sistemi kontrol teşkilatının belirleyeceği bilgisayara yüklenecektir. Tüm araçlar ilgili trafik kanunları ve yönetmeliklere uygun olarak ayrıca Karayolları Trafik Kanunu ve yönetmeliğine öngörülen hususlara uymak üzere yangın söndürme tüpü, ilk yardım çantası ve özellikle kış şartlarında araçlarda zincir, kış lastiği, çekme halatı ve takoz bulundurulacaktır. İdare ihtiyaç duyulması halinde araçları şehir dışında görevlendirebilir. Karayolları Taşıma Yönetmeliği'nde bahsi geçen yetki belgelerinden kaynaklanan cezalardan ve köprü, otoban vb. geçiş ücretlerinden yüklenici sorumludur. Su idare tarafında temin edilecektir”

Aynı maddenin (c) bendinde ise; “Çiçeklik alanların sulanması için 5 adet 2014 model ve üzeri 3,5 ton kapasiteli sulama arazözü çift vardiya (günde 16 saat) çalıştırılacaktır. Çiçeklik alanların sulanması için çalışacak araçlarda tank üzerindeki su seviyesini denetleyebilmek için bir su seviye göstergesi bulunacaktır. Araçlar saatlik üzerinden çalışacaktır. Ödemelerde idarenin tespit ettiği puantaj dikkate alınacaktır. Araçların çalıştırılmaması halinde saatlik ücreti ödenemeyecektir. Çalışacak tüm araçların her türlü akaryakıt, bakım, onarım, trafik sigortası, sürücülerin ücretleri, SSK primleri, vergi, işsizlik sigortası primleri vb. ödemeler yükleniciye aittir. Yüklenici ayrıca çalıştırmayı taahhüt ettiği araçların MTV, zorunlu trafik sigortası vb. yükümlülüklerin yerine getirilmesini sağlamak zorundadır. Tüm

sigorta giderleri, trafik cezaları vb. tüm giderler yükleniciye aittir. Tüm araçlarda araç takip sistemi bulunacaktır. Araç takip sistemi kontrol teşkilatının belirleyeceği bilgisayara yüklenecektir. Tüm araçlar ilgili trafik kanunları ve yönetmeliklere uygun olarak ayrıca Karayolları Trafik Kanunu ve yönetmeliğine öngörülen hususlara uymak üzere yangın söndürme tüpü, ilk yardım çantası ve özellikle kış şartlarında araçlarda zincir, kış lastiği, çekme halatı ve takoz bulundurulacaktır. İdare ihtiyaç duyulması halinde araçları şehir dışında görevlendirebilir. Karayolları Taşıma Yönetmeliği'nde bahsi geçen yetki belgelerinden kaynaklanan cezalardan ve köprü, otoban vb. geçiş ücretlerinden yüklenici sorumludur. Su idare tarafında temin edilecektir" hükümlerine yer verilmiştir.

Teknik şartnamenin yukarıda belirtilen hükümlerinde, yükleniciye yapılacak hakediş ödemelerinde, sorumluların belirttiği gibi, idare tarafından düzenlenen puantaj cetvellerinin dikkate alınacağıının belirtilmesinin yanında; ayrıca araçlara (GPS (Küresel Konumlama Sistemi) araç takip sistemi takılacağı ifade edilmektedir. Diğer bir ifade ile yüklenicinin hakediş ödemelerinde esas alınacak belge puantaj iken; puantajın temel alacağı bilgilerin de araç takip sisteminden elde edileceği anlaşılmaktadır. Zira araç takip sistemi, araçların harita üzerinde anlık olarak konumunu, yönünü, hızını, seyahat güzergahını ve belirli bölgelere giriş çıkışlarını detaylı olarak bildiren ve sorumluların ifade ettiklerinin aksine sürekli arıza vermeyen bir sistemdir. Netice itibariyle, teknik şartname uyarınca puantaj cetvellerine göre ödeme yapılacağı düzenlemesi, araç takip sistemi kayıtlarına göre çalışmayan araç için de ödeme yapılacağı anlamına gelmemektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 71 inci

maddesinde, “Kamu Zararı”, “kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıdır” şeklinde tanımlanmış, maddenin (b) bendinde “Mal alınmadan, iş veya hizmet yaptırılmadan ödeme yapılması” kamu zararının belirlenmesinde esas alınacak kriterler arasında sayılmıştır.

Ödemeye esas teşkil eden hakediş raporları ile araç takip sistemi kayıtlarının bir arada incelenmesi sonucunda; bazı araçların hiç çalışmadığı halde karşılığında ücret ödendiği, bazılarının eksik çalıştığı halde tam ücret ödendiği, bazı araçların günlük 7 saat çalışmaları karşılığında 16 saat üzerinden ücret ödendiği ve sonucunda yükleniciye ifa etmediği iş karşılığında ödeme yapılarak kamu zararına neden olduğu görülmüştür.

Son olarak; 6085 sayılı Sayıştay Kanununun “Sorumlular ve Sorumluluk Halleri” başlıklı 7 nci maddesinin (3) üncü fıkrasında “Sorumlular; mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri ile illiyet bağı kurularak oluşturulan ilamda yer alan kamu zararından tek başlarına veya birlikte tazmin ile yükümlüdür” hükümlerine yer verilmiştir. Buna göre, söz konusu iş ile ilgili olarak, Raporda Harcama Yetkilisi ve Gerçekleştirme Görevlisi sıfatıyla sorumlu olduğu ifade edilen görevlilerin, kontrol teşkilatının düzenleyerek onayladığı puantaj cetvelleri ve hakediş raporları üzerinde işin gerçekleşip gerçekleşmediği yönünde kontrol yapmaları mümkün değildir. Diğer bir ifade ile ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde yapılan mevzuata uygunluk kontrolü işlemleri ile sınırlı olarak sorumlu olan Harcama Yetkilisi ve Gerçekleştirme Görevlisinin işlemleri ile oluşan kamu zararı arasında illiyet bağı kurulması mümkün olmadığından sorumlu olmadıkları değerlendirilmiştir.

Bu itibarla,.....Ltd. Şti. yükleniminetarihinde pazarlık usulü ile ihale edilenTL Sözleşme Bedelli “.....Hizmet Alımı İşi” nde, sulama işinde kullanılan arazözlere, çalışmadığı veya eksik çalıştığı günlerde de ödeme yapılması sonucunda.....TL kamu zararına sebebiyet verildiği hususunda;

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar çerçevesinde Harcama Yetkilisi ile Gerçekleştirme Görevlisi’in sorumluluklarının bulunmadığına,

..... TL kamu zararının,

.....TL’sinin Kontrol teşkilatı üyeleri.....,,,,’a

.....TL’sinin Kontrol teşkilatı üyeleri,.....’e

Müştereken ve müteselsilen 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 53 üncü maddesi gereği işleyecek faizleriyle ödettirilmesine, anılan Kanunun 55 inci maddesi uyarınca işbu İlamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oyçokluğuyla karar verildi.

Azınlık Görüşü:

Üye’in karşı oy gerekçesi:

“İş ile ilgili Teknik Şartnamenin 4/c maddesinde, ödemelerin idarenin tespit ettiği puantaja göre yapılacağı belirtilmiştir. Araçlarda araç takip sistemi bulunacağına ilişkin de hüküm bulunmakla birlikte, araç takip sistemine göre ödeme yapılması öngörülmemiştir. Rapor maddesinde puantaj ile araç takip sisteminin uyumsuz olduğu belirtilmekte ve kamu zararı hesabı yapılırken araç takip sistemi kayıtları esas alınmaktadır. Ancak şartnamede ödemeye esas belge puantajdır. Dolayısıyla puantajın doğruyu yansıtmadığının tespiti, puantajı hazırlayanlar ile ilgili soruşturma yapılması ve bunun sonucunda gerçek durumun ortaya çıkarılması ve gerçeğe aykırı evrak düzenleyenler hakkında idari ve cezai kovuşturma yapılması gerekir.

Bu nedenle konunun, hüküm dışı bırakılarak konu hakkında idari ve cezai kovuşturma yapılması ve puantajda yer alması gereken tutarların tespitinin yapılması için İçişleri Bakanlığına yazılmasına karar verilmesi gerekir”

Üye’un karşı oy gerekçesi:

“İşe ilişkin Teknik Şartnamede hakediş ödemelerinin araç takip sistemi kayıtları değil puantaj cetveli dikkate alınarak yapılacağı belirtilmektedir. Dolayısıyla kamu zararı oluşmadığından ilişilecek husus bulunmadığına karar verilmesi gerekir”